

A cserkéreg-vám emelése Németországban.

Irta: Schmidl Soma.

A német birodalmi kancellár félhivatalos közlönye, a „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ ez évi május 28-iki 244. számában, feltűnő helyen egy oly közleményt hozott, melytől bizonyos jelentőséget annál kevésbé lehet elvitatni, mert épen az ezen előkelő helyen való közlés bizonyítja, hogy a közleményben említett kérvény irányadó helyen is figyelemben részesülhet. És habár abban egyes érdekeltek oly dolgot kívánnak, melynek teljesítését mi lehetetlennek tartjuk, mégis maga a cikk a kérvénynek oly jelentőséget kölcsönöz, mely az érdekelt köröket úgy Németországon, mint nálunk méltán, s a legnagyobb mértékben aggodalomba ejtethi.

Az említett hirlap a következőket írja:

„Sziléziai erdőtulajdonosok köréből a kormányhoz kérvény intéztetett a fa-kéreg vámjának 100 klgr. után 50 fillérről 50 klgr. után 1 márka 50 fillérre való fölemelése tárgyában. Kérelmük támogatására a folyamodók előadják, hogy a külföldről, s nevezetesen Ausztria-Magyarországból eszközölt cserbevétel, mely 1864-ben 90.000 métermázsát tett ki, 1877-ben 1.800.000 métermázsára emelkedett és azóta, az 1879-ben életbeléptetett vám daczára, még mindig növekvőben van. Ezt a tényt első sorban a vasúthálózatnak kivált Magyarországon és Galicziában történt növekvő kiépülésére és a külföldön termelt csernek ez által, valamint a diferenciális tarifakedvezmények által lényegesen megkönnyített szállítására, és azon körülményre vezetik vissza, hogy a külföldi kereskedők, — legnagyobbbrészt a magyar zsidók — a magyarországi földbirtok kétségbeesett helyzete folytán — a tölgycserhántási területeket potom áron szerzik meg és a csert az ott szokásos alacsony napszám

mellett hántatják. Ily módon — ugymond a kérvény — a külföldi kereskedők, a csupán viszonyaik közt lehetséges alacsony kínálattal, jelenleg az egész belföldi piacot uralják, s noha a belföld teljesen fedezhetné a hazai szükségletet, ez időszerint a behozott cser vételára fejében évenként 15—20 millió márka vándorol a külföldre. Ezen behozatal csökkenésére egyrészt a külföldi vasutvonalak további szaporodása és új erdőterületeknek kilátásban levő megnyílása, másrészt főleg az osztrák valutának állandóan alacsony árfolyama következtében egyáltalán nem számíthatni. A kérvényezők az egykor oly vérmes reményekre jogosító s tetemes áldozatokkal fejlesztett hazai csertermelésnek fokozatos megsemmisülését helyezik kilátásba, ha mielőbb nem érkezik segély. A németországi cserhántásra szolgáló erdőségek területét 3—400.000 hectárra teszik, melyből szerintők csak 15.000 hectár (6⁰/₀) esik a kincstári erdészetre. Eltekintve azon jelentőségüktől, mellyel a földmivelés általános szempontjából biznak, ezek a csererdők már azért is megérdemlik a védelmet, mert elenyésztésük, tekintettel a hazai népességtől ily módon elvont munka alkalomra, mélyreható sociális károkat vonna maga után. A nagy erdőtulajdonosok, kik szál-erdő művelést üznek, ha a tölgycserkéreghántás többé nem lesz jövedelmező, más művelési módokra térhetnek át. A kis erdőbirtokosoknál ez lehetetlen. Ezeket és a tölgycserhántásból élő nagy számú erdei munkásokat tehát, ezen üzem megsemmisülése első sorban és a legérzékenyebben sújtaná. “

Eddig a cikk. Tekintettel most már a Németországban túlsúlyra, valamint ama hathatós védelemre, melynek az ottani agrariusok örvendenek, egyáltalán nincs kizárva, hogy ez utóbbiak erőfeszítése, bár a különben óriásilag kifejlett német bőr-
ipar életérdekeinek árán, eredményre fog vezetni. Ha a kérvényezők kívánsága teljesedésbe menne, kétséget sem szenved,

hogy ez a magyar cserkivitelre halálos csapást mérne, de époly bizonyos az is, hogy ez az intézkedés a német bőripart legott és végkép megbénítaná. Mert azon állítás, hogy Németország tölgycserkéreg-szükséglete a művelés alatt álló belföldi erdőkből teljesen fedeztethetnék, egyáltalán nem felel meg a tényleges viszonyoknak, amint ezt az évről-évre növekvő bevitel minden kétséget kizáró módon igazolja.

Röviden összefoglalva a viszonyokat, Németország cserkéregbeviteli kitett:

1885-ben 6481 Waggont 10.000 kgr.-jával,

1886-ban 6842 „ 10.000 „

a folyó évben pedig csak magában a január 1-étől augusztus végeig terjedő időszakban már 6803 Waggonra rug a bevitel, melyhez Ausztria-Magyarország 3955 Waggonnal járul és bizonyára nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy ez utóbbi mennyiségből legalább 3.500 Waggon tisztán Magyarországra esik.

Az ez idei bevitelemelkedés, szemben a mult év ugyanazon időszakával (január 1—augusztus 31-éig);

azaz . 6.803 Waggon

szemben 5.334 Waggonnal

1.469 Waggon többletet tüntet fel, mely számok további magyarázatra egyáltalán nem szorulnak.

A kérvényezők egyéb adatai, melyekkel kívánságukat támogatják, a valódi tényállásnak teljes félreismeréséből és egyszersmind a legdurvább önzésről tanuskodnak.

A tölgycserkéreg árának hanyatlása, mely a sziléziai erdőtulajdonosokat állítólag a kérvényezésre indítja, épen nem oly mérvű, hogy vámemelés egyáltalán igazoltnak jelentkeznek, nem hogy még a tervezett mértékben vitetnék keresztül. Eltekintve attól, hogy ez az árcsökkenés kizárólag a bőrarak rohamos hanyatlásával áll összefüggésben és azt a külföldi cser-

kéreg szaporodó bevitele semmiesetre sem okozta: köztudomású, hogy az ok lényegileg az összes piacoknak többé-kevésbbé ki nem elégitő üzleti viszonyaiban keresendő.

Különben amennyiben a tölgycserkéreg árának hányatlása hozatik fel indokul, ez már azért is tarthatalan és minden alapot nélkülöz, mert az árcsökkenés már a múlt évben véget ért és azóta az árirányzat jövőre is szilárd és emelkedő, elanyyira, hogy valószínűleg nemsokára a 70-es években elért árak fognak visszatérni. Amire annál biztosabban lehet számítani, mivel egyrészt most már testté és vérré vált 1879-iki erdő-törvényünk elejét vesszi a céltalan erdőpusztításnak, másrészt pedig hazai fiatal tölgyerdeink utótermése a tényleges, folyton növekvő cserkéregfogyasztással alig tarthat lépést. A sziléziai erdőbirtokos urak tehát vámemeléssel is alkalmasint mihamarább magasabb áraknak fognak örvendhetni.

Tény az, hogy ha a tölgycserkéreg beviteli vámjá 100 klg.-onként 0.50 márkáról 3 márkára emeltetnék, a német bőrripar bizonyára nem volna többé kénytelen tölgycserkéregért a külföldre pénzt küldeni, hanem igenis csaknem egész bőrszükségletét a külföldről vásárolni. És ily körülmények között ez iparnak legelső feladata volna a kérvényezők kívánsága ellen époly gyorsan, mint egyértelműleg és erélyesen föllépni, beigazolván, hogy a jelenlegi cserkéregvámnak egyáltalán bármily mérvű fölemelése reá nézve érzékeny károsítással, sőt esetleg teljes megrontásával egy jelentőségű volna.

Meg vagyunk arról győződve, hogy a német bőrripar, fölismerve a fenyegető veszélyt, az önfentartás ösztönéből folyólag meg fogja tenni kötelességét. Mi, magyar érdekeltek, azonban ismét egy néma kérdőjellel állunk szemben, s a nélkül, hogy döntőleg közbeléphetnénk, ki vagyunk téve annak a veszélynek, hogy máról-holnapra megvonják tőlünk az életfentartás eszközeit. Hogy ily eshetőségek, bármily valószínűtlenek legyenek

is, egyáltalán nem alkalmasak a munkálkodási ösztön serkentésére — mely nélkül sikeres fejlődés nem képzelhető — sőt ellenkezőleg a kereskedő vállalkozási szellemét a legsúlyosabb békákba verik: bizonyára kézzelfogható.

A német vámemelés Magyarországra nézve közgazdasági szempontból tekintve is érzékeny kárral járna, mely számszerűleg kifejezve mintegy évi 3,250.000 frtra rug. Ezen összeg nemcsak az erdőtulajdonosokra, csertermelők és cserkereskedőkre, hanem a keze munkájából élő népesség egyrészére, továbbá a szállítási intézmények stb.-re nézve is veszendőbe menne, minélfogva fölöttébb kívánatos volna, hogy e kérdést mérvadó köreink is minélelőbb megérdemelt figyelmükre méltassák!

Fenyőfaforgalmunk a bécsi piacczal és tengeri fakivitelünk.

Irta: Tiger mann Sándor.

Az „Erdészeti Lapok“ augusztus havi füzetében az aldunai államokkal folytatott fakereskedelmünkről szólottunk volt. Folytatni óhajtván külkereskedelmi viszonyaink leírását, legyen szabad ezuttal a bécsi piacczal és a flumei kikötővel fennálló fakivitelünk főbb mozzanatait megismertetni az eziránt érdeklődő olvasókkal.

Az ez idén meglehetősen forgalmu belföldi piacaink után, mint faáruink fogyasztója, első sorban a szomszéd főváros, Bécs jöhet tekintetbe, mivel ott austriai, stíriai, galicziai és egyéb eredetű fakészítményeken kívül tetemes mennyiségű magyarországi fűrészanyag is forgalomba jő. Alsó-Austria vidéki helyei egészben véve is igen csekély mennyiségű ma-